


Скопје



ВО ИМЕТО НА ГРАЃАНИТЕ НА  
РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

VII П5 - 70/16

**ОСНОВНИОТ СУД СКОПЈЕ II - ГРАЃАНСКИ СУД - СКОПЈЕ,** како првостепен парничен суд со основна и проширена надлежност во совет составен од судијата Весна Калковска, претседател на советот и судиите поротници Милчо Николовски и Трајанка Даневска, членови на советот, постапувајќи по правната работа на тужителот Друштво за производство, услуги и трговија на големо и мало ЗАМАН ДООЕЛ експорт-импорт Скопје застапуван од Адвокатско друштво Интер Партес од Скопје против тужениот Сејјид Емин од Скопје, застапуван од полномошник, адвокат Бојана Анастасиевска од Гостивар, за утврдување граѓанска одговорност за клеветата и надомест на штета, вредност на спорот 2000 евра во денарска противвредност, по одржаната главна јавна и усна расправа на рочиштето на ден 26.06.2018 година во присуство на управителот на тужителот, Мемет Емин Чобан и неговиот полномошник, адвокат Ана Дангова Хуг, тужениот лично и неговиот полномошник, а по советувањето и гласањето на ден 06.07.2018 година ја донесе и објави следната:

I  
**ПРЕСУДА**

Тужбеното барање на тужителот Друштво за производство, услуги и трговија на големо и мало ЗАМАН ДООЕЛ експорт-импорт Скопје да се утврди дека тужениот Сејјид Емин е одговорен за клеветата сторена спрема тужителот на начин што со намера да го повреди неговиот углед на ден 17.07.2016 година на интернет страницата [www.timebalkan.com](http://www.timebalkan.com) пред поштоката јавност објавил фотографија од седиштето на тужителот на кое е прикачена табла со назив на тужителот ZAMAN ( ЗАМАН) и под фотографијата објавил текст со наслов: Yahya Kemal Koleji mezunlari: Macedonia'daki FETO kurumlari incelenmeli" [(Поранешни) Дипломирани ученици од Јахја Кемал: „ФЕТО институциите во Македонија треба да се испитаат“] со што невинитот прикажал дека тужителот е една од институциите на Фетулахистичката Терористичка Организација во Република Македонија која треба да биде испитана од надлежните институции, со кој невинитот факт го повредил правото на углед на тужителот; да се задолжи тужениот да му исплати на тужителот на име нематеријална штета поради повреда на личното право на углед износ од 2000 евра во денарска противвредност по средниот курс на НБРМ со казнена камата сметано од денот на пресудувањето до исплатата, а во висина на едномесечната стапка на Еурибор за евра што за секое полугодие важела на последниот ден на полугодието што му предходело на тековното полугодие зголемена за осум процентни поени, како и да му ги надомести парничните трошоци на тужителот во рок од 15 дена од приемот на пресудата и да се нареди изреката на оваа пресуда да се објави во дневниот весник „Дневник“, на трошок на тужениот на простор не помал од 1/8 од страната од првата до петтата страна од весникот. **СЕ ОДБИВА КАКО НЕОСНОВАНО.**

II  
**РЕШЕНИЕ**

**СЕ ЗАДОЛЖУВА** тужителот Друштво за производство, услуги и трговија на големо и мало ЗАМАН ДООЕЛ експорт-импорт Скопје на тужениот Сејјид Емин да му ги надомести трошоците во постапката во износ од 48.100,00 денари во рок од 15 дена по правосилноста на пресудата.

**Образложение**

Тужителот во тужбата преку својот полномошник наведе дека на ден 17.07.2016 година на веб страницата [www.timebalkan.com](http://www.timebalkan.com) тужениот објавил текст на турски јазик со наслов Yahya Kemal Koleji mezunlari: Macedonia'daki FETO kurumlari incelenmeli"

[(Поранешни) Дипломирани ученици од Јахја Кемал: „ФЕТО институциите во Македонија треба да се испитаат“] што се однесува на државниот удар во Турција од страна на Фетулахистичката Терористичка Организација (ФЕТО) и Паралелната Државна Структура (ПДЈ) објавувајќи дека ФЕТО институции во РМ постојат и дека истите треба да се испитаат. Над насловот на текстот, тужениот објавил фотографија од седиштето на тужителот на кое е прикачена табла со називот на тужителот ZAMAN, а во втората половина од предметната фотографија е прикажана фотографија на приватниот колеџ Јахја Кемал. Со објавувањето на фотографијата од седиштето и од називот на тужителот за текст во кој се објавени факти и сериозни тврдења дека одредени компании и училишта во РМ се поврзани со ФЕТО, тужениот имал намера невините да прикаже дека и тужителот е една од тие институции поврзани со ФЕТО. Тужениот го поврзал тужителот со наводите од објавениот текст преку објавување на предметната фотографија со намера да наштети на угледот на тужителот иако знаел или бил должен да знае дека изнесените тврдења што го поврзуваат тужителот со ФЕТО се од невините природа. Тужениот е и уредник на интернет страницата [www.timebalkan.com](http://www.timebalkan.com), па како таков одлучувал за изборот на фотографии што ќе го пратат текстот вклучувајќи ја и предметната фотографија, свесен за ефектот што фотографиите ги постигнуваат кај читателите откако ќе го прочитаат текстот и дека во конкретниот случај и тужителот е наводно ФЕТО институција во РМ. Со изнесената клевета тужениот го повредил угледот на тужителот, кој го гради од своето основање од 1993. Согласно член 13 од ЗГОНК тужителот испратил до тужениот барање за извинување и јавно повлекување, по кое тужениот не постапи. Поради овие причини тужителот предложи судот да донесе одлука како во изреката на оваа пресуда со тоа што тужбеното барање на тужителот во целост ќе го усвои.

Тужениот во писмениот одговор на тужба наведе дека тужбеното барање е неосновано во целост од причина што тужениот со објавување на спорниот текст и фотографија немал намера да наштети на правото на углед на тужителот, ниту да изнесува невините факти за него. Ова од причина што наводите во текстот на кој е автор тужениот биле објавени со цел да ја потсети јавноста за обидот за пуч што се случил во Турција на 15.7.2016 година. Имено, во текстот всушност се објавени интервјуа со лица кои во минатото учеле во образовни институции како Јахја Кемал, па тужениот го објавувал ставот на протестантите и на поранешните ученици во Јахја Кемал. Изнесените факти за тужителот не се невините, бидејќи општо познато е дека весникот Заман во Македонија е огранок на турскиот весник Заман кон кој се води судска постапка во Република Турција и истиот е затворен, односно повеќе не се издава. Тужениот текстот го објавил откако пред Амбасадата на Република Турција имал интервју со ученици и други протестанти и ги пренел нивните ставови за конкретното прашање што е обработено во текстот, а се однесува на терористичката организација на Фетулах Ѓулен. Впрочем и самиот директор на весникот Заман Македонија во интервју објавен во дневниот весник Дневник на 19.12.2014г. под наслов „Движењето на Ѓулен нема да дозволи Турција да излети од демократската патека“ ја признава поврзаноста на Заман со движењето на Фетулах Ѓулен т.н. Хизмет. Званични турски државни, безбедносни и судски органи, покрај другите субјекти и организации кои имаат врска со ФЕТО, ги вбројуваат и весниците Заман во земјава и во странство. Државната новинска агенција Анадолија повикувајќи се на државни извори објави шема на терористичката организација ФЕТО на Фетулах Ѓулен во сите балкански земји. Во неколку градови во Македонија имаат фирми од образовен карактер, транспорт, трговија, здравство и туризам кои се поврзани со ФЕТО, а први на листата се основните и средни училишта Јахја Кемал кои имаат седишта во повеќе градови во Македонија, потоа следи неделникот Заман Македонија и други субјекти. Званични органи во Република Македонија ја поврзуваат Заман Македонија со терористичката организација ФЕТО. Поради сите овие причини, тужениот му предложи на судот тужбеното барање на тужителот да го одбие како неосновано.

На расправата судот ги допушти и изведе предложените докази, па ги прочита и тоа: принт скрин од интернет страница на порталот <http://timebalkan.com>, од 17.07.2016г., на турски јазик со превод од овластен судски преведувач Адем Абдураманов

на македонски јазик од 17.10.2016г., барање за извинување и јавно повлекување од 17.10.2016г. со потврда за прием на пратка препорачана преку пошта на 17.10.2016г., на адреса на примач Сејјид Емин, принт скрин од 11.03.2016г., од <http://twitter.com> со наслов: „Ердоган со настаните во врска со весникот ЗАМАН: Материјалите се изнесени пред доаѓањето на полицијата“, принт скрин од електронското издание на весникот Дневник од 19.12.2014г., со наслов: „Движењето на Гулен нема да дозволи Турција да излета од демократска патека“, принт скрин од интернет страница на порталот <http://zaman.mk> од 13.08.2016 со наслов: „Гулен: Ке се вратам во Турција, ако...“, принт скрин од интернет страница Нова ТВ од 29.07.2016г., со наслов: „Фирми во Македонија на црна листа на Турција како соработници на Гулен“, принт скрин од 28.07.2016., од <http://twitter.com> со наслов: „Структурирањето на Фето на Балканот“, принт скрин од интернет страница на весникот ЗАМАН <http://zaman.mk>, од 14.4.2016г., со наслов: „Два милиони читатели, триесет и три јазици, сега и на македонски...“, принт скрин од интернет страница на весникот ЗАМАН <http://zaman.mk> од 20.1.2016г., со наслов: „Фетула Гулен: Треба да го отфрлиме насилството“, принт скрин од интернет страница на весникот ЗАМАН <http://zaman.mk> од 18.07.2016г., со наслов: „Известување до јавноста“, решение на Државниот завод за индустриска сопственост на РМ бр 10-859/8-2016 ТМ /2016/243 од 9.3.2017г., решение на Државниот завод за индустриска сопственост на РМ бр 10-860/9-2016 ТМ /2016/244 од 9.3.2017г., решение на Државниот завод за индустриска сопственост на РМ бр 10-858/7-2016 ТМ /2016/242 од 9.3.2017г., принт скрин од интернет страница <http://www.haber7.com> со наслов: „Повик на Ердоган кон Гулен: „Врати се“, на турски јазик и со превод на македонски јазик преку овластен судски преведувач Семин Шахи, принт скрин од интернет страница <http://plusifno.mk> од 5.3.2016г., со наслов: „Турската власт ја презеде контролата врз критичниот весник ЗАМАН“, принт скрин од извештајот на ЕУ објавен на интернет страница <http://euobserver.com> на 17.01 со превод од овластен судски преведувач од турски на македонски јазик Мегди Адили од Скопје од 13.12.2017г., со наслов: „Гулен не го нареди државниот удар во Турција велат разузнавачките служби на ЕУ од Андреј Ретман“, превод од овластен судски преведувач од турски на македонски јазик, Сунај Копач, од Амнести Интернејшнал „Во Турција се зголеми малтретирањето и лошиот однос“, ги сослуша законскиот застапник на тужителот и тужениот во својство на странки, па ценејќи ги истите во смисла на чл.8 од Законот за парничната постапка ја утврди следната фактичка состојба:

Тужителот Друштво за производство, услуги и трговија на големо и мало ЗАМАН ДООЕЛ експорт-импорт Скопје во Централниот регистар на РМ е регистриран со приоритента дејност издавање на списанија и периодични публикации. Како таков тој е издавач на весникот Заман во Македонија.

Тужениот Сејјид Емин има завршено високо образование, Фалкутет по новинарство во Инстанбул и е вработен во веб порталот <http://timebalkan.com>. како новинар, а воедно истиот е регистрант на наведениот портал во Марнет.

По неуспешниот обид за пуч во Република Турција на 15.07.2016 година, пред Амбасадата на Република Турција во Скопје се одржале протести на кои протестантите ги изнесувале свои ставови и мислења во врска со истиот за кој од страна на дел од медиумите во јавноста е изнесено дека стои Фетулахистичката Терористичка Организација (ФЕТО) на Фетулах Гулен, политичкиот опонент на турскиот претседател, Реџеп Таип Ердоган.

Тужениот во својство на новинар имал интервју со протестанти кои биле поранешни ученици на приватниот колеџ Јахја Кемал во Скопје и дел од нивните ставови ги објавил на 17.07.2016 година на порталот <http://timebalkan.com>. во својот текст на турски јазик со наслов *Yahya Kemal Koleji mezunlari: Macedonya"daki FETO kurumlarlari incelenmeli" [(Поранешни) Дипломирани ученици од Јахја Кемал: „ФЕТО институциите во Македонија треба да се испитаат“].* Над насловот на текстот, тужениот објавил фотографија од седиштето на тужителот на кое е прикачена табла со називот на тужителот „ZAMAN,, а во

долната половина од фотографијата е прикажана фотографија со називот на приватниот колеџ „Јахја Кемал,, ( PRIVATE YAHYA KEMAL COLLEGE).

Тужениот во текстот со наведениот наслов наведува:

„Вчера по обидот за дрвен удар за <http://timebalkan.com>. дадоа изјава Мухамед Тахири и Амир Сеиди, дипломирани ученици од колеџот Јахја Кемал кој работи во Македонија и е познат по неговата блискост до Фетулах Гулен џемаатот. Дипломираните ученици, за структурата која ја изврши овој државен удар споменуваа за неговото постоење во Македонија и ги повикаа на должност државните институции во Македонија.

Сејид Емин/<http://timebalkan.com>.

Вчера во синоќешните часови по извршениот државен удар од страна на Фетулахистичката Терористичка Организација (ФЕТО) и Паралелната Државна Структура (ПДЈ), вкупно 161 биле жртви ( шехид) и 1440 беа повредени. По најавата на турскиот претседател Реџеп Таип Ердоган (народот) да се симне на мегданите, љубителите на Турција се истурија - излегоа на улиците како во Турција така и низ цел свет.

Вчера во Скопје- главниот град на Македонија непосредно по појавата на настаните се собраа топла луѓе кои изјавија дека се на страна на националната волја и го негираат државниот удар. По вчера и денес под водство на Сојузот на турските невладини организаци „Матусхитеб“ македонските граѓани кои се собраа пред амбасадата на Република Турција во Скопје изразија голема поддршка за Турција

„Обидот за пуч на ФЕТО е неприфатлив и оваа структура со потезите кои ги направи во последните две години се покажа колку е опасен и подмолен“, рече Мухамед Тахири, ученик кој дипломираше пред две години, од колеџот Јахја Кемал во Скопје. „Македонската држава која во секоја прилика изразува дека со Република Турција се пријателски и братски земји треба да ја покажува својата искреност“ нагласува Тахири и „дека Македонија треба да докаже дека стои на страна на Турција која е една од првите држави што ја има прифатено Македонија под нејзиното уставно име“ рече тој. На крај „Институциите на Фетулахистичката терористичка организација (ФЕТО) во Македонија треба да се испитаат и да се применуваат потребните санкции“ заклучи тој.

„Како прво им посакувам сочувство до роднините до сите граѓани на Р. Турција кои ги загубија животите. Сакам сите оние кои го извршиле овој обид, предавничка операција, да биде казнет на најстрог начин“ ги започна своите зборови еден друг поранешен учесник во колеџот, Амир Сејди. „Направениот државен удар не е извршен само против Претседателот туку и врз демократијата, но, освен на демократијата од друга страна е обид на државен удар врз човештвото. Треба да знаат дека со убивање на невини цивилни луѓе не ќе постигнат ништо и дека ќе бидат казнети на најтежок начин“, рече тој. „ Како што знаете во тоа време сеуште немаше таква ситуација. Во тој период имав можност одблиску да ги видам нивните работи. Сите работи кои ги правела под името Хизмет индексирани врз пари, всушност, е индикатор кој се беа нивни ментори. Поради овие причини немав некоја симпатија на ова Движење, па дури и тогаш си почувствував дека треба да се дистанцирам,“ вели Амир Сеиди, кој учел меѓу 2006-2010 и завршил на средното училиште под името колеџ Јахја Кемал кој работи во Македонија под водство на терористичката организација Фетулах Гулен. Во Турција со избувнување на настанот на паралелна структура се појави и нивното вистинско лице, но секогаш го разделивме главниот ум од основата, потенцираше Амир и продолжи со своите зборови „ Секој пат, рековме дека основата се состои од искрени луѓе. Навистина не дека не постоеја искрени луѓе, всушност, повеќето се спротиставија на паралелната терористичка организација и се одалечија. Дури досега си мислевме дека сеуште во основата има искрени луѓе кои се убедени, во една смисла имавме еден вид на добар сомнеж. Но, од сега натаму искрениот треба да си ја покаже својата искреност и да си престанат да бидат заедно со

терористите“.

Од денеска наваму секој оној кој гаи симпатија против Паралелната терористичка организација поради држење на страната на угнетизмот за него тие се терористи, истакна Амир. „Ова веќе нема друго објаснување. Македонската држава од сега натака тоа што треба да направи е веднаш да преземе акција врз структурата на паралелната терористичка организација во Македонија. Треба да затвори компанија, училиште и сличните финансиски средства како и да ги следи приврзаниците“, рече тој.

Вака ги доврши своите зборови дипломираниот Амир Сејди од Јахја Кемал, „Колку е погрешно да се постапи според логиката, да живее илјада години змијата која не ме допира мене, го видовме уште вчера во Франција, Белгија како и во САД. Против ваквите терористички организации сите светски држави треба да се соединат, не смее да се остапи на терористите на било кој начин. Бидејќи ова не е политичко прашање што се однесува само на Турција, туку е прашање кое го интересира светскиот мир, демократскиот и слободниот начин на живот. Пучистите нека го знаат ова, Турција веќе не е таа стара Турција, ниту пак, ова нација е стара нација. Овој народ, никогаш нема да остави ни една чевла на терористите. Ќе бидат казнети со најтешки казни,,.

По сознание за објавениот текст и фотографијата која го следи истиот, тужителот на 17.10.2016 година поднел барање за јавно извинување и повлекување на фотографијата и текстот на истата интернет страница.

Тужениот до поднесување на тужбата и сеуште не покажал никаква реакција на ова барање на тужителот.

Со објавување на текстот со наведениот наслов и цитираната содржина, како и фотографијата која го следи и се поврзува со истиот, а која е поставена под насловот, тужениот немал намера да изнесува невестинити факти со цел да наштети на угледот на тужителот.

Фактичката состојба судот ја утврди врз основа на погоре поименично цитираните докази. Истата впрочем не е спорна по оснос на фактите за местото, времето и начинот на објавените содржини, својството на тужениот во кое настапил, содржината на текстот и објавената фотографија и својството на тужителот.

Во конкретниот случај, помеѓу странките како спорно се јави фактичкото и правното прашање дали наведените дејствија на тужениот по својата содржина претставуваат клеветата согласно чл.8 ст.1 од Законот за граѓанска одговорност за клеветата и навреда во која смисла тужителот го постави своето тужбено барање.

Врз основа на утврдената фактичка состојба следуваše судот да донесе одлука како во изреката на оваа пресуда и тужбеното барање на тужителот да го одбие како неосновано, а поради следните причини:

Согласно одредбата од чл.8 ст.1 од Законот за граѓанска одговорност за навреда и клеветата, за клеветата одговара тој што за друго лице со утврден или очевиден идентитет, со намера да наштети на неговата чест и углед, пред трето лице изнесува или пронесува невестинити факти што се штетни за неговата чест и углед, а знае или бил должен и може да знае дека се невестинити.

Во конкретниот случај тужителот согласно поставеното тужбено барање не посочува кои се невестинитите факти кои ги изнел тужениот со кои се повредува и наштетува на угледот на тужителот, туку го наведува насловот на текстот на тужениот во контекст со објавената фотографија од каде истапува со свој заклучок дека на наведениот начин на изразување тужениот невестинито прикажал дека тужителот е една од



институциите на Фетулахистичката Терористичка Организација во Република Македонија која треба да биде испитана од надлежните институции.

Во својата одбрана тужениот наведува дека постои основ за исклучување на неговата одговорност за клеветата, бидејќи тој како новинар врз основа на интервју со наведените соговорници, протестанти и поранешни ученици на приватниот колеџ Јахја Кемал во Скопје само ги пренел нивните ставови во врска со обработената тема во текстот во врска со обидот за пуч во Република Турција, кој стои позади истиот, односно нивниот став дека тоа е организацијата ФЕТО на Фетула Гулен. Објавениот текст на тужениот во дел содржи негови коментари во кој на ниту едно место не е споменат тужителот, а во дел содржи цитати од изјавите на соговорниците и дел од последната реченицата на крајот од изјавата на лицето Мухамед Тахири каде наведува - „Институциите на Фетулахистичката терористичка организација (ФЕТО) во Македонија треба да се испитаат и да се применуваат потребните санкции“ е ставена како наслов на текстот на тужениот: „ФЕТО институциите во Македонија треба да се испитаат“. Впрочем пред насловот тужениот јасно потенцирал дека тоа е изјава на како наведува - (Поранешни) Дипломирани ученици од Јахја Кемал.

Според мислењето на судот во случајот не се работи за изнесување на неистинити тврдења од страна на тужениот за тужителот, туку за субјективно мислење на тужениот изразено како спин помеѓу цитираниот наслов и објавената фотографија под насловот на текстот од седиштето на тужителот на кое е прикачена табла со назив на тужителот „ZAMAN“, што индиректно упатува на заклучок дека тужителот е една од ФЕТО институциите во Македонија која покрај приватниот колеџ Јахја Кемал чиј назив се наоѓа на долната половина од фотографијата, треба да се испитаат.

Во ваков случај, согласно практиката на Европскиот суд за човекови права искажана во образложението на неговите пресуди, како што е во случајот (*DeHeasugijels против Белгија, пресуда од 24.02.1997 година*) судот прави разлика меѓу изјави за факти и субјективни мислења. Додека тврдењето на факти мора да се докаже со соодветни докази, вистинитоста на субјективното мислење не подлежи на докажување, па барањето да се докаже истото е невозможно да се исполни и ја прекршува слободата на мислење, која е основен дел од правото заштитено со чл.10 од ЕКЧП. Но, кога изразувањето претставува субјективно мислење, пропорционалноста на попречувањето зависи од тоа дали постои доволна фактичка основа (*prima facie*), бидејќи дури и субјективното мислење кое не се базира на никаква фактичка основа може да биде претерано.

Видно од содржината на текстот, тужениот уште на почетокот од истиот јасно ја искажува својата намера за информирање на јавноста за тема од јавен интерес каде наведува „Вчера по обидот за дрвен удар за <http://timebalkan.com>. дадоа изјава Мухамед Тахири и Амир Сеиди, дипломирани ученици од колеџот Јахја Кемал кој работи во Македонија и е познат по неговата блискост до Фетулах Гулен џемаатот. Дипломираните ученици, за структурата која ја изврши овој државен удар споменуваа за неговото постоење во Македонија и ги повикаа на должност државните институции во Македонија...“

Според тоа, судот е на мислење дека основани се тврдењата од исказот на тужениот даден во својство на странка дека тој во текстот изнесува мислења и ставови на протестантите кои ги цитира во текстот по однос на актуелната тема за обидот за државен удар во Турција, која ја засега јавноста и која има право да добие информации и да знае што всушност се случува.

Во овој контекст, основа на формираното мислење на тужениот кое е изразено на предметниот начин не се само врз сознанијата кои ги стекнал од разговорите со протестантите, туку истото го формирал и врз основа на релевантните писмени докази,



претходно објавени во медиумите и во порталите на кои се повика тужениот и тоа: објавен текст на 11.03.2016 година на интернет страница <http://twitter.com> со наслов: „Ердоган со настаните во врска со весникот ЗАМАН: „Материјалите се изнесени пред доаѓањето на полицијата“ во кој помеѓу останато стои дека „Судот во Истамбул на 4 март одреди принуден управител на дневниот лист „Заман,, поврзани со движењето на Фетулах Ѓулен. Споменатиот лист се доведува во врска со случајот на „паралелните структури,, односно терористичката организација ФЕТО или движењето попознато како Хизмет, на чело со Ѓулен,,. Навистина истото се однесува на турскиот весник Заман, но како наведе застапникот на тужителот Заман Турција и Заман Македонија користат исто лого што неспорно се утврдува и дека имаат ист печат, боја на букви и димензии, но и дека сите автори творат под исто лого. Тоа е случај и објавениот текст во електронското издание на весникот Дневник од 19.12.2014г., со наслов: „ Движењето на Ѓулен нема да дозволи Турција да излета од демократска патека,, во кој е објавено интервју со законскиот застапник на тужителот Мехмет Емин Чобан, како главен уредник на „Заман,, во Македонија и кому од страна на новинарот Христо Ивановски му е поставено и прашање кое ги поврзува Заман во Македонија и движењето на Фетула Ѓулен кое гласи: „Дали Заман и движењето Хизмет по сите овие настани се чувствуваат безбедни во државите надвор од Турција“, натаму текст објавен на интернет страница на весникот Заман <http://zaman.mk>, од 14.4.2016г., со наслов „ Два милиони читатели, триесет и три јазици, сега и на македонски...“, текст објавен на интернет страница на весникот Заман <http://zaman.mk> од 20.1.2016г., со наслов: „ Фетула Ѓулен: „Треба да го отфрлиме насилството“, кои всушност ги поткрепуваат и неспорните наводи на законскиот застапник на тужителот кои ги даде во својот исказ во својство на странка, дека Фетулах Ѓулен е еден од највредните идеолози кои произлегле од Турција, дека неговите идеи генерално му се допаѓаат, дека прочитал околу 70 негови книги и има слушано повеќе од 1000 часови негов говор, како и дека во весникот Заман пред објавување на спорниот текст се објавени статии на дела на колумнисти, новинари кои во Р. Турција се осудени како организатори на обидот за пуч.

Според тоа, од изложеното произлегува дека тужениот имал доволна фактичка основа во прибавени релевантни докази да формира свое вредносно мислење кое го изразил на наведениот начин, а дека при тоа постапувал со добра намера во насока на информирање на јавноста за прашања од јавен интерес, за многу актуелна тема во моментот кога е извршена спорната објава, а тоа е неуспешниот обид за пуч во Република Турција, кој стои позади истиот, дали е тоа движењето на политичкиот опонент на претседателот на Турција, Фетулах Ѓулен, кои се ставовите на демонстрантите, дали и кои институции во Македонија се негови поддржувачи и конечно ништо не тврди туку нагласува дека сето тоа треба да се испита кое нешто истовремено било и мислење на протестантот - соговорникот содржано во неговата изјава кој се споменува во текстот на тужениот.

Според мислењето на судот, неосновано тужителот во текот на постапката, става акцент на потребата од докажувањето на факти на околноста дали навистина тужителот е една од институциите во Македонија која е поврзана со движењето ФЕТО, што секако не е предмет на докажување во оваа постапка по поставениот основ. Во случајот, како претходно е наведено, не се работи за тврдења за факти од страна на тужениот, туку се работи за изразено вредносно мислење. Предметната тужба не се однесува на тврдење на тужениот за поврзаност на тужителот со ФЕТО, туку за негово слободно изразување на предметниот начин кое согласно правилата во новинарската професија значи покренување на дебата за прашање од јавен интерес и тоа на прашањето дали ЗАМАН е една од ФЕТО институциите во Македонија кои треба да се испитаат.

Според сето изложено судот заклучува дека не постои било каков степен на одговорност на тужениот за сторена клевета кон тужителот, бидејќи покрај останатото ваквите содржини според правните мислења искажани во пресудите на Европскиот суд за

човекови права би можело да се подведат во дозволените граници на правото на слободата на изразување во смисла на чл.10 од Европската конвенција за заштита на човековите права, поради тоа што предметната содржина на текстот припаѓа во делот од истражувачката улога на медиумите кои имаат право да поттикнат одговори на прашања од јавен интерес. Независно од ова новинарската слобода, исто така, опфаќа можно прибегување кон определен степен на преувеличување, па дури и провокација (*Прагер (Prager) и Оберсхлик (Oberschlick) против Австрија*, пресуда од 26 април 1995 година.) На друг начин, печатот не би можел да ја одигра својата витална улога на "јавен чувар" (*Торгеир Торгеирсон (Thorgeir Thorgeirson) против Исланд*, пресуда од 25 јуни 1992 година и *Бладет Тромсо (Bladet Tromso) и Стензас (Stensaas) против Норвешка*).

Поради наведените причини, следуваше судот тужбеното барање спрема тужениот да го одбие како неосновано во целост, бидејќи од изведените докази се утврди дека не се исполнети законските услови од чл.8 ст.1 од ЗГОНК за утврдување на граѓанска одговорност за клеветата на тужениот, ниту пак на вакво нешто укажува и чл.10 од Европската конвенција за заштита на човековите права.

При одлучувањето судот ги имаше во вид и сите останати наводи и изведени докази, но е на мислење дека нема потреба од нивно посебно анализирање бидејќи истите не се од битно влијание за донесената одлука.

Одлуката за трошоци судот ја донесе согласно член 148 став 1 од Законот за парнична постапка, па со оглед на тоа дека тужителката во целост не успеа во спорот судот ја задолжи на тужените да им ги надомести трошоците во постапката во вкупен износ од 48.100,00 денари. Наведениот износ е утврден согласно одредбите од Тарифата за наградата и надоместокот за трошоците на адвокатите и се однесува за застапување на 6 рочишта по износ од 7.800,00 денари, како и за состав на полномошно износ од 1.300,00 денари.

**ОДЛУЧЕНО ВО ОСНОВЕН СУД СКОПЈЕ II - ГРАЃАНСКИ СУД - СКОПЈЕ**  
под VII П5 - 70/16 од 06.07.2018 година.

Претседател на совет  
Судија,  
Весна Калковска  
Верно со однесување потпишан  
Претседател на одборот

**ПОУКА:** Против оваа пресуда незадоволната странка има право на жалба во рок од 15 дена од приемот на истата преку овој суд до Апелациониот суд во Скопје.

**НАЛОГ ЗА ТАКСА:** Се задолжува тужителот да плати такса за пресуда во износ од 2.490,00 денари во рок од 15 од приемот на пресудата, а во спротивно таксата ќе биде присилно наплатена во зголемен износ преку УЈП Дирекција Скопје.

**Д.Н.** - на тужителот преку Адвокатско друштво Интер Партес од Скопје преку електронска достава

- на тужениот преку адвокат Бојана Анастасиевска од Гостивар, преку електронска достава или на адреса на седиште на канцеларијата.